

Vergaderjaar 2017–2018

34 775 V

Vaststelling van de begrotingsstaat van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) voor het jaar 2018

Nr. 43

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 18 december 2017

Hierbij bied ik u het verslag aan van de bijeenkomst van de ministers van Buitenlandse Zaken van de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE), die op 7–8 december jl. plaatsvond in Wenen.

Algemeen

De Ministeriële raad werd dit jaar bijgewoond door meer dan 40 ministers uit de 57 deelnemende Staten van de OVSE en de samenwerkingspartners. Ondanks forse inspanningen van het Oostenrijkse voorzitterschap bleek besluitvorming ook dit jaar weer moeilijk. Er werd weer geen algemene politieke verklaring aangenomen, evenmin als een verklaring over de situatie in en rond Oekraïne. Voor het derde achtereenvolgende jaar werd geen overeenstemming bereikt over besluiten over mensenrechten (Derde dimensie). De positieve ontwikkelingen in Moldavië (Transnistrië) konden wel in een verklaring worden weergegeven.

Verklaringen en besluiten

De onderhandelingen over de ontwerpverklaringen en -besluiten verliepen evenals voorgaande jaren moeizaam. Ruim 20 teksten haalden de eindstreep niet. Tegenwerking van Rusland bleef het grootste obstakel, maar ook Azerbeidzjan, Turkije en de Heilige Stoel stelden zich weinig constructief op.

De Ministeriële Raad nam een besluit aan over cybersecurity, de enige multilaterale afspraak die dit jaar op dit terrein is gemaakt. Gezien de vaak niet constructieve opstelling van Rusland is het positief dat hierover overeenstemming is bereikt. Hiermee blijft, in ieder geval voor nu, een forum voortbestaan om over cybersecurity en vertrouwenwekkende maatregelen te spreken. De Nederlandse delegatie heeft aan de totstandkoming van het besluit een actieve bijdrage kunnen leveren.

Voorts legt een besluit over kleine en lichte wapens en hun munitie een goede basis onder de huidige en toekomstige OVSE-activiteiten om proliferatie van handvuurwapens en munitie (vooral van Oost- naar West-Europa) tegen te gaan. Dit is van groot belang zowel in het kader van bestrijding van criminaliteit als voor de strijd tegen terrorisme. Ook werden er besluiten genomen over het voorkomen van mensenhandel en het bestrijden van kinderhandel en seksuele uitbuiting van kinderen. In de besprekingen over laatstgenoemd besluit stelde Rusland zich wel constructief op.

In de tweede dimensie besloten de OVSE-landen om de samenwerking op economisch terrein te verbeteren, met een focus op goed bestuur en werkgelegenheidsmogelijkheden voor vrouwen en jongeren.

Evenals voorgaande jaren is het niet gelukt besluiten te nemen over onderwerpen in de derde, humanitaire, dimensie van de OVSE. Zo blokkeerde Turkije een besluit over intolerantie op basis van religie en konden Rusland, Armenië en Azerbeidzjan niet instemmen met een tekst over de bijdrage van vrije en pluralistische media aan veiligheid en samenwerking in de OVSE-regio.

De verklaring over de positieve ontwikkelingen in het vredesproces in Transnistrië werd achter de schermen voorbereid door voorzitter Oostenrijk in samenwerking met de direct betrokken partijen Moldavië, Rusland en de Verenigde Staten.

Nederlandse interventie

In mijn interventie heb ik het grote belang onderstreept van de OVSE-missie in Oekraïne en opgeroepen tot volledige uitvoering van de Minsk akkoorden. De interventie focuste daarnaast op twee thema's: conventionele wapenbeheersing en cybersecurity. Ik heb sterke steun uitgesproken voor de *Structured Dialogue*, de brede discussie over conventionele wapenbeheersing tussen de OVSE-landen, die op korte termijn tot meer wederzijds vertrouwen kan leiden en op langere termijn hopelijk nieuwe ideeën op het gebied van wapenbeheersing oplevert. Gezien de toenemende digitale dreigingen is vertrouwen en stabiliteit ook in cyberspace essentieel. In cyberspace gelden geen andere regels dan elders. De OVSE speelt een belangrijke rol als forum voor afspraken over vertrouwenwekkende maatregelen. Het is nu zaak deze maatregelen in de praktijk te brengen.

Bijeenkomst met mensenrechtenverdedigers

Tijdens een rondetafel bijeenkomst heb ik met zes mensenrechtenverdedigers uit verschillende OVSE landen van gedachten kunnen wisselen over de mensenrechtensituatie ter plekke. Het ging specifiek over de gevaren waarmee het maatschappelijk middenveld wordt geconfronteerd, zoals intimidatie, geweld, en het onder druk zetten van familie en vrienden. De aanwezigen spraken hun dank uit voor het Nederlandse mensenrechtenbeleid en voor de financiële, bilaterale en multilaterale steun op dit terrein.

Vooruitblik

Per 1 januari 2018 zal Italië het voorzitterschap overnemen. Migratie zal een van de thema's van het Italiaanse voorzitterschap zijn, samen met de strijd tegen terrorisme en de terugkeer van *foreign terrorist fighters*. Hedendaagse dreigingen, zoals cybercriminaliteit zijn grensoverschrijdend

en dienen dus gezamenlijk aangepakt te worden, aldus mijn Italiaanse ambtgenoot Alfano. Ik heb hem verzekerd van de Nederlandse steun hierbij.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
H. Zijlstra